

Avocații Popescu & Asociații au o bogată experiență în auditarea riscurilor de natură penală, ei participând, cu ani în urmă, la primele astfel de proceduri din România. Echipa are azi toate resursele umane și profesionale necesare auditării aspectelor sesizate de către clienți, oferind soluții complete și investigații complexe | Adrian Chirvase, Partener: Indiferent de natura și amploarea problemelor cu privire la care ni se solicita sprijinul, modalitatea de lucru urmează un tipar caracterizat prin seriozitate, profesionalism și eficiența

Clienții apelează la serviciile firmei Popescu & Asociații pentru a solicita investigații care presupun efectuarea unor analize coroborate, de către echipe de avocați specializați din mai multe departamente. Astfel de acțiuni urmăresc documentarea completă a problematicii supusa investigației, identificarea tuturor vulnerabilităților ce rezultă din acțiunile – obiect al investigației și prezentarea riscurilor principale și adiacente, respectiv a riscurilor de conformare din perspectiva dreptului penal, a riscurilor financiare, tehnologice, informaționale, tehnice și arhitecturale, reputaționale ș.a.m.d. (în funcție de specificul investigației)...Potrivit dreptului românesc, într-o interpretare des întâlnită în practică, deși nu este neapărat cea mai exactă, persoanele juridice pot răspunde penal pentru savârșirea oricarei infracțiuni și nu doar pentru anumite infracțiuni”, spune [Adrian Chirvase](#), Partener Popescu & Asociații. ”Este drept însă ca, dacă ne raportăm la anumite așteptări publice privind marile companii, acestea se pot confrunta mai curând cu infracțiuni informatice (phishing, malware), infracțiuni economice (savârșite de persoane din interiorul companiei sau de actori externi, cu sprijinul primei categorii și nu numai), infracțiuni de fals sau de abuz în serviciu prevăzute de Codul penal, infracțiuni de corupție prevăzute de Legea nr. 78/2000, precum și infracțiuni prevăzute în legile speciale (inclusiv, dar fără a se limita la OUG 195/2005 și Legea nr. 101/2011 în legătura cu protecția mediului, la Legea 31/1990 în legătura cu activitatea societăților comerciale, Legea 50/1991 cu privire la autorizarea lucrărilor de construcții ș.a.m.d.)”, explică avocatul interviuat de ^{Biz}Lawyer.

Adrian Chirvase subliniază faptul că, în România, nu a existat și chiar se poate spune că încă nu există un standard de cultură organizațională care să prevină conflictul cu legea penală în activitatea companiilor, atât din perspectiva persoanelor fizice care pot angaja compania, a persoanelor (angajați, reprezentanți) din cadrul societății care acționează împotriva acesteia sau din perspectiva răspunderii directe a entităților juridice. Din acest motiv este dificil de plasat în timp conștientizarea necesității efectuării de investigații/auditări în cadrul firmelor din țara noastră.

„Este drept însă că răspunderea penală a persoanei juridice este o instituție de drept (încă putem spune) relativ nouă în România, devenind parte din politica penală adoptată de Statul Român doar din anul 2006, din dorința de aliniere cu standardele europene. Anii care au trecut de atunci și până în prezent au fost utili în special pentru a constata carențele legislației interne în domeniu, care a beneficiat de o îmbunătățire semnificativă odată cu adoptarea Noului Cod penal în 2014, însă cu (încă) suficiente carențe. Nu mai puțin adevărat este faptul că, pe măsura ce prezența în România a companiilor multinaționale sau a celor cu o vastă prezență internațională (și mai ales transatlantică) s-a accentuat, awareness-ul de care vorbeam mai devreme a capatat și el contur și astăzi se poate discuta despre un trend pe care aceste companii îl „împrumută” în piața locală și actorilor mai mici. Astfel, multe companii din România (în special dintre cele mari) au adoptat o abordare nouă în ceea ce privește prevenirea

riscurilor de natura penala, solicitându-ne efectuarea de analize comprehensive, care sa cuprinda opinii avizate, atât din perspectiva economica, cât și din perspectiva juridica, anterior realizarii planurilor de business, ori de câte ori aceste opinii apar ca fiind necesare”, nuanțeaza avocatul.

[Descopera oportunitățile de recrutare de pe LegiTeam! GRATUIT.](#)

Prevenția este foarte importanta

Înca de la înființare, *Popescu & Asociații* a facut eforturi pentru ca **Prevenția și Compliance-ul** sa fie o practica stabila în cadrul activității firmei.

Avocații care fac parte astazi din structura casei de avocatura au participat, cu mai mulți ani în urma, la primele proceduri de auditare a riscurilor de natura penala din România. Totodata, în decursul timpului, echipa *Popescu & Asociații* a fost implicata în multe astfel de proceduri de auditare, atât pentru companii internaționale, cât și pentru societăți comerciale cu un numar mai mic de angajați, respectiv pentru antreprenori locali, sprijinul acordat fiind adaptat problemelor întâmpinate de clienții societății. „Este important de conștientizat ca, deși exista mijloace consacrate de investigare interna, nu se poate vorbi despre un model de lucru general aplicabil oricarei companii, natura și specificul activității desfășurate, alaturi de problemele de fapt și de drept particularizate supuse auditarii, fiind cele care dau o direcție specifica modului de lucru”, atrage atenția interlocutorul ^{Biz}**Lawyer**.

Una dintre preocuparile constante pe care o are *Popescu & Asociații* este aceea de a construi și menține o relație avocat – client bazata pe seriozitate și încredere în serviciile juridice acordate, la cel mai înalt nivel de performanța, în condiții de deplina confidențialitate.

În acest context, solicitarile de audit survin atât în situația în care clienții societății identifica anumite conduite cu privire la care se pot evidenția diverse suspiciuni (de exemplu, suspiciuni de fraudă), cât și în situația observarii de catre aceștia a unor elemente clare privind savârșirea unor infracțiuni de natura a atrage raspunderea penala a companiei.

În decursul timpului, *Popescu & Asociații* a sprijinit clienții în adoptarea unor politici de prevenție, care sa presupuna verificari periodice în cadrul unor departamente în care exista risc mai mare privind savârșirea fraudelor, situațiile expuse exemplificativ în cadrul acestei secțiuni fiind încadrate cu predilecție în zona de conformitate, menita sa propuna soluții pentru diminuarea riscurilor evidențiate de client.

„Ca regula, auditul preventiv presupune un ansamblu de activități dmenite sa verifice conformitatea unei situații sau a unui sistem în raport de problema supusa auditarii, cu scopul de a indica daca o anumita conduita ar putea

avea aptitudinea de a genera declanșarea unei investigații de către autoritățile judiciare”, spune *Partenerul Popescu & Asociații*.

Pentru aceasta, echipa de avocați implicată în auditul preventiv trebuie să cunoască modalitatea în care este conceput și funcționează întregul sistem de control managerial al companiei, modul în care această companie este organizată, personalul cu atribuții de control, supervizare, execuție, precum și fluxul documentelor în cadrul persoanei juridice. Pentru o mai bună înțelegere a dinamicii companiei, avocații *Popescu & Asociații* colaborează cu mai mulți angajați ai companiei, atât din departamentul juridic, cât și din alte departamente relevante (departament antifrauda, departament compliance, departament economic și financiar, departament tehnic ș.a.m.d.), după caz, în funcție de problematica supusă auditului preventiv.

”Interacțiunea cu persoane care ocupă atât funcții de coordonare și supervizare, cât și funcții de execuție, asigură realizarea auditului preventiv pe baza unor informații variate, în scopul prezentării corecte și complete a problematicii ce face obiectul auditării, precum și a tuturor riscurilor identificate în activitatea curentă a companiei”, detaliază **Adrian Chirvase**.

Opiniile unor profesioniști care ocupă poziții de top în departamentele juridice ale unor companii importante, pe platforma www.in-houselegal.ro. Urmărește temele dezvoltate de avocați sau membri ai comunității *In-houseLegal* și propune subiecte.

Se pleacă de la solicitarea clientului

Auditarea unei firme pleacă de la solicitarea clientului, persoana juridică, solicitare făcută prin reprezentanții delegați în acest scop. Aceștia transmit firmei de avocatură coordonatele efectuării auditului și toate aspectele punctuale pe care avocații specializați urmează să le analizeze.

Echipa de avocați din cadrul *Popescu & Asociații* este selectată în funcție de mandatul încredințat, de problema ce face obiectul auditării solicitate precum și de experiența profesională a fiecăruia dintre profesioniștii implicați în această activitate.

În ceea ce privește corespondența cu clientul, **Adrian Chirvase** amintește că există situații în care auditarea este solicitată de către persoane din cadrul Departamentului juridic sau din cadrul Departamentului financiar. Au fost cazuri în care *Popescu & Asociații* a recepționat astfel de solicitări și din partea persoanelor aflate în structura de conducere a companiei ori chiar din partea Consiliului de Administrație al acesteia.

Referitor la regulile de comunicare cu clientul, trebuie menționat că sunt stabilite tradițional de la începutul colaborării și se mențin pe întreaga durată a acesteia, anumite persoane putând fi incluse sau omise din anumite corespondențe, în mod punctual, funcție de implicațiile departamentale sau interdepartamentale în cadrul companiei sau de gradul de confidențialitate a problematicii analizate.

În plus, dat fiind specificul activității de audit intern și de problematica analizată, pot exista mai multe sesiuni intermediare de comunicare cu persoanele responsabile desemnate de companie în care, dacă este cazul, pot fi luate și anumite măsuri noi, cum ar fi extinderea unor verificări sau limitarea altora.

De asemenea, atunci când subsecvent activității de audit se constata elemente care sugerează existența unor fapte aflate în conflict cu legea penală, recomandarea avocaților *Popescu & Asociații* este de sesizare a organelor de urmarire penală competente, care să efectueze anchetele specifice și să traga concluziile legale.

Popescu & Asociații deține, în general, toate resursele umane și profesionale necesare auditării aspectelor sesizate de către clienți, oferind soluții complete și investigații complexe în domeniile în care se solicită auditarea.

„Astfel, în funcție de amploarea investigației, rezultatul auditării reprezintă munca coordonată a echipei de specialiști, care poate include, după caz, opinia avizată a unor experți individuali autorizați (în cazurile ce necesită o anumită arie de expertiză specifică), acest fapt reflectând conceptul de furnizare a unei soluții integrate pentru client. De la caz la caz, însă, funcție de particularitățile situațiilor analizate, activitatea de auditare desfășurată de echipa noastră a putut presupune și interacțiunea cu alți factori profesionali, cum ar fi de exemplu firme specializate de intelligence sau alți experți judiciari”, arată *Partenerul Popescu & Asociații*.

Avocatul mai precizează faptul că, de cele mai multe ori, rezultatul unei investigații presupune o implicare comună a persoanelor din cadrul companiei și a echipei de avocați din cadrul societății *Popescu & Asociații*, fiind organizate ședințe de lucru comune, în care consilierii juridici și persoanele responsabile din diferite departamente colaborează în vederea prezentării unei situații factuale și documentare cât mai elaborate, pentru că analiza solicitată să reflecte cu adevărat problema identificată de companie, riscurile ce deriva din deciziile adoptate până la acel moment și sugestii privind îmbunătățirea activității în viitor.

„Colaborarea constituie un punct forte în cadrul acestor investigații, reflectând existența încrederii reciproce dintre client și avocat, împrejurare ce are drept finalitate efectuarea unei analize complete și aprofundate cu privire la problemele sesizate”, punctează avocatul.

Activitatea de audit intern trebuie privită ca o radiografiere internă pe unul sau mai multe paliere din viața companiei, care nu își propune ca scop în sine identificarea celui mai vulnerabil aspect din viața companiei și în niciun caz o vânătoare internă.

„Prin urmare, a vorbi despre mandate „spectaculoase” din această perspectivă nu pare cel mai potrivit. Pe de altă parte, nu putem să nu recunoaștem că fiecare dintre mandatele încredințate către *Societatea de Avocați Popescu & Asociații* are un caracter unic, fiind „spectaculoase” din perspectiva complexității problemelor sesizate, existând situații în care au fost descoperiți mai mulți factori de risc decât cei estimați de către client, investigația fiind ulterior extinsă în raport de concluziile expuse în analiza avocaților noștri. Indiferent de natura și amploarea problemelor cu privire la care se solicită sprijinul societății noastre, modalitatea de lucru urmează un tipar caracterizat prin seriozitate, profesionalism și eficiență, fiecare proiect finalizat reprezentând o nouă confirmare a efortului susținut, depus de echipele de avocați implicate în investigație”, nuanțează interlocutorul ^{Biz}**Lawyer**.

Societatea *Popescu & Asociații* are în lucru proiecte atât în legătură cu domeniul bancar, cât și în legătură cu domeniul de retail, fiind analizate fraudele interne și/sau fraudele mixte identificate de către departamentele specializate antifraudă, respectiv infracțiuni în legătură cu patrimoniul (delapidare, gestiune frauduloasă), cu indicii inclusiv în direcția infracțiunilor informatice.

Recomandarile avocaților

Experiența profesională vastă pe care o au specialiștii din cadrul *Popescu & Asociații* a făcut ca firma să primească solicitări referitoare la efectuarea de investigații interne care au avut ca obiect analiza potențialelor riscuri atât cu privire la săvârșirea infracțiunilor de corupție/infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, cât și a celor referitoare la divulgarea de date și informații nedestinate publicității.

„În ceea ce privește infracțiunile de corupție, au existat mai multe situații în care societatea a realizat investigații interne punctuale, însă, având în vedere mandatele încredințate și clauzele referitoare la confidențialitate, nu putem furniza mai multe informații. Putem spune însă ca recomandarea pe care o avansăm fără rezerve este ca la existența celui mai mic risc de constatare a unor fapte aflate în conflict cu legea penală să fie sesizate organelor de urmărire penală competente, pe de o parte pentru a clarifica dacă există sau nu există conflictul cu legea penală, dar și, poate cel mai important, pentru a exclude orice interpretare negativă sau orice suspiciune cu privire la eventuale încercări de acoperire internă a unor asemenea conduite, care s-ar putea rasfrânge în cel mai nefericit mod împotriva companiei. Nu în ultimul rând, putem spune și ca, de-a lungul timpului, avocații din cadrul societății au evaluat în mai multe împrejurări impactul divulgării unor informații din activitatea curentă proprie a companiilor sau a partenerilor acestora, cu implicații pe multiple paliere pentru clientul care a solicitat această investigație. Cu titlu de exemplu în acest sens, putem menționa efectuarea unui audit intern în România de către un client din domeniul Pharma&Healthcare de proveniență SUA, în vederea consolidării și extinderii poziției sale în piața națională”, precizează *Partenerul Popescu & Asociații*.

Nu există un tipar standard

În cazul auditurilor interne nu există un tipar standard, prin urmare nu se poate spune că există o anumită perioadă în care se poate realiza o astfel de investigație, dar o evaluare punctuală poate fi realizată de echipa alocată proiectului, la solicitarea clientului.

Adrian Chirvase mai spune că au existat situații în care investigația internă a fost finalizată în decursul unei săptămâni și situații în care s-au prelungit verificările pentru mai mult de 20 de zile. „În gestionarea unor astfel de mandate au fost identificate posibile riscuri de fraudă asociate unor infracțiuni contra patrimoniului companiilor, riscuri privind activități aflate în sfera infracțiunilor economice precum și riscuri aflate în legătura cu potențiale infracțiuni de serviciu. Ulterior primirii și evaluării rapoartelor de audit, clienții manifestă o conduită proactivă, fiind orientați atât în direcția diminuării riscurilor identificate, cât și în direcția prevenirii unor situații similare, fiind solicitate recomandări și modalitatea practică de implementare a unor politici de conformare, destinate protejării companiei de acțiunile factorului uman”, comentează interlocutorul **BizLawyer**.

Riscurile generate de factorul uman presupun identificarea prealabilă a factorilor care contribuie la apariția erorilor umane și a soluțiilor menite să diminueze riscul constat.

Recomandarile *Popescu & Asociații* sunt structurate pe două paliere, respectiv propunerea unor soluții imediate de reducere a riscului, urmată de recomandarea soluțiilor mediate, utile în procedura viitoare de prevenție a riscurilor.

„Clienții societății *Popescu & Asociații* sunt îndrumați să adopte măsuri adaptate riscurilor identificate, prin care să se tindă la utilizarea corespunzătoare a performanței angajaților companiei, respectiv asigurarea pregătirii și dezvoltării resurselor umane disponibile, fiind abordați toți declansatorii de natură obiectivă și subiectivă care au aptitudinea de a conduce la existența unui viitor risc/unui risc asociat celui identificat. Nu în ultimul rând, așa cum am arătat deja, în ceea ce privește orice potențial risc de interferență cu legea penală în activitatea companiilor, recomandarea noastră este să fie sesizate organele de urmărire penală competente”, menționează avocatul.

Citește și

[→ POPESCU & ASOCIAȚII a început anul în forța, după un parcurs excepțional în 2022, când echipa s-a consolidat prin cooptarea unor avocați de elită și a obținut victorii rasunătoare pentru clienți, care i-au adus și un important premiu european | Octavian Popescu, Managing Partner: Suntem pregătiți să răspundem tuturor oportunităților și provocărilor. Investiția în oameni este și va rămâne primul nostru obiectiv](#)

Se caută soluții pentru diminuarea riscurilor

În practica de zi cu zi a firmei de avocatură, au existat numeroase situații în care angajatorul a solicitat sprijinul *Popescu & Asociații* în procedura privind desfacerea contractului individual de muncă al acelor angajați care au săvârșit abateri grave sau abateri repetate de la regulile stabilite prin contractul individual de muncă sau în situația în care salariatul a fost arestat preventiv ori arestat la domiciliu pentru o perioadă mai mare de 30 de zile, în condițiile Codului de procedură penală.

„Cu toate acestea, în situația identificării unui risc moderat spre minim, tendința angajatorilor este de a identifica o modalitate optimă privind diminuarea acestuia, prin adoptarea unor politici actualizate evoluției companiei, angajații care prezintă astfel de riscuri nefiind concediați, ci dimpotrivă, readaptați la cerințele specifice postului și locului de muncă”, susține consultantul.

De asemenea, în situația în care sunt identificate anumite conduite care au aptitudinea de a constitui vulnerabilități în activitatea companiei, echipa de avocați desemnată formulează propuneri pentru identificarea și prevenirea acestor practici. Verificarea implementării acestor măsuri este o decizie adoptată, în general, de către client – compania auditată, prin persoanele desemnate cu aducerea la îndeplinire a deciziilor companiei în urma recepționării auditării.

Tot în această practică, au existat situații în care *Popescu & Asociații* a colaborat și cu alte societăți de avocați din Europa, din SUA sau chiar din alte zone ale globului, în gestionarea unor proiecte mai ample pentru companii internaționale.

„Clienții care apelează la serviciile *Popescu & Asociații* apreciază atenția deosebită față de înțelegerea deplină și concretă a problemelor ce formează obiectul auditării, echipele de avocați specializați ai societății având experiența juridică necesară pentru a răspunde în mod particular nevoilor de business ale fiecăreia dintre companiile cu care colaborează. Abordarea pragmatică a investigațiilor efectuate și oferirea unor soluții concrete și efective, cu profesionalism și seriozitate, în termenele stabilite, reprezintă principalele avantaje ale clienților care aleg să lucreze cu societatea noastră, aspect confirmat chiar de faptul că relațiile de colaborare avocat – client sunt dezvoltate în mod continuu în acest sector al activității noastre”, mai declară **Adrian Chirvase**.

